

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Mateřská škola Přeštice, Dukelská 959, okres Plzeň-jih

Dukelská 959, 334 01 Přeštice

Identifikátor školy: 600 070 239

Termín konání orientační inspekce: 8., 12. a 15. února 2001

Čj.	046 28/01-1007
Signatura	od3au168

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem mateřské školy je Město Přeštice.

Orgánem státní správy je Okresní úřad Plzeň-jih, referát školství, Radobyčická 14, 306 04 Plzeň.

Od roku 1996 je mateřská škola zřízena jako příspěvková organizace, jehož statutárním orgánem je ředitelka jmenovaná se souhlasem zřizovatele Školským úřadem Plzeň-jih. Budova předškolního zařízení je pavilonového typu, ve které byly původně zřízeny jesle a trojřídni mateřská škola. V současné době objekt využívá pouze mateřská škola. V provozu je 5 tříd s celodenním chodem. Předškolní zařízení má k dispozici stálou tělocvičnu, která byla vybudována z nevyužité třídy. Jedna třída zůstává i nadále neobsazena. Ke dni 30. září 2000 bylo v mateřské škole zapsáno 132 dětí, z toho 6 dětí dochází do předškolního zařízení pouze 3 dny v měsíci a 2 děti jsou vykázány jako integrované. O denní provoz mateřské školy se stará 10 pedagogických a 10 provozních zaměstnanců.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené činnosti

Plánování výchovně vzdělávací činnosti je v mateřské škole realizováno relativně komplikovaným a neefektivním způsobem. Pro výběr a diferenciaci úkolů využívají učitelky neinovovaný Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy, schválený MŠ ČSR čj. 33 483/83-201 v roce 1983. Tento program byl vytvořen na základě konvenční představy o nutnosti jednotného vedení a utváření dítěte a předjímá model tradičního „školního“ vyučování. Využívání Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy omezuje úspěšnou realizaci hlavního dlouhodobého koncepčního záměru mateřské školy, který předpokládá „všestranný rozvoj osobnosti, schopností a nadání, probouzení tvůrčí činnosti, kde dítě zažívá pocit úspěchu.“ Učitelky sice dále zpracovávají čtvrtletní plány, ale ty jsou obsahově neúměrně orientovány na plnění přemíry stanovených cílů bez motivační provázanosti. Stejně úkoly jsou dále rutinním způsobem plánovány i v týdenních plánech a denních přípravách. V žádném z výše uvedených dokumentů (kromě projektování ve 3. třídě) není obsahová a motivační složka hlouběji propracovaná, s využitím inovačních prvků a námětů. Ze zápisů v jednotlivých Přehledech výchovné práce je patrná převažující úzkostlivá orientace učitelek na rovnoměrné střídání výchovných složek a plnění velkého množství úkolů v průběhu dne. Tento způsob plánování posiluje snahu „rovnat“ děti do stejné rozvojové úrovně a naopak potlačuje vytváření přirozených podmínek podnětných k prožitkovému učení dítěte.

Personální podmínky vzdělávací činnosti mateřské školy jsou velmi dobré. Všechny pedagogické pracovnice jsou odborně a pedagogicky způsobilé ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a kvalifikačních předpokladech výchovných poradců. Rozvrh pracovní doby je stanoven tak, aby v každé třídě bylo minimálně 1x týdně zajištěno souběžné působení učitelek v přímé práci s dětmi při realizaci řízených činností. V průběhu orientační inspekce však nebylo zjištěno efektivní využívání tohoto souběžného působení.

Mateřská škola má pro své působení vynikající prostorové podmínky. Třídy a herny jsou přizpůsobeny činností dětí a v jejich vybavení je zřejmá snaha vedení školy o účelnost. Nabídka učebních pomůcek, hraček, audiovizuální techniky a dalšího materiálního vybavení školy je mimořádná. Školní zahrada je rozlehlá a zajímavým členěním plně vyhovuje realizaci

rekreačních aktivit a potřebám dětí při pobytu venku. V tomto školním roce plánuje ředitelka rozsáhlou renovací jejího vybavení včetně okrasných dřevin.

Prostředí mateřské školy je čisté, funkční a bezpečné. Výzdoba interiérů je bohatá, na velmi dobré estetické úrovni. Dětské výtvarné práce jsou prezentovány v prostorách celé školy.

V době konání orientační inspekce nebyly zcela respektovány psychohygienické zásady. V některých třídách výrazně převažovaly řízené činnosti nad spontánními (zvláště ve 4. třídě). Doba koncentrace pozornosti dětí byla vzhledem k převažujícím řízeným činnostem většinou nepřiměřená. Pitný režim je zajišťován v mateřské škole odpovídajícím způsobem, tj. formou průběžné nabídky tekutin. Režimové momenty (rozdávání svačiny, používání umývárny či WC) jsou individualizovány. Děti dobře zvládají základní hygienické, sebeobslužné a pracovní návyky.

Inspekční tým provedl hospitace ve všech třídách, u šesti učitelek. Sledované organizační formy řízených činností spočívaly převážně v tradičním frontálním uspořádání (kromě organizace činností ve 3. třídě). Ve zvolených metodách a formách odborné práce učitelek až na výjimky převažoval didaktismus a výrazná orientace na plnění daných cílů. Rutinní pojetí realizace činností upřednostňovalo zejména tradiční verbální metody s nižší efektivitou. Progresivní způsoby a vzdělávací postupy, inspirativní či inovační prvky byly využívány ojediněle. Nejlépe byla hodnocena vzdělávací činnost sledovaná ve 3. třídě. Učitelka nápaditě využívala prvků smyslové výchovy, tvořivé dramatiky a přímých praktických činností i zkušeností dětí. Vhodně bylo zařazeno spontánní učení hrou. Zvolené aktivity nenásilně rozvíjely dětskou fantazii, myšlení a řeč. Vstupní a průběžná motivace byla nápaditá a pro děti poutavá. To se pozitivně projevilo ve výsledné práci dětí. Při realizaci vzdělávacích činností byla v této třídě zaznamenána výrazná převaha pozitiv.

Motivace činností v ostatních třídách vycházela z běžných námětů. Úvodní motivace měla převážně velmi dobrou úroveň, vhodným způsobem tak bylo využíváno emocí dětí. Postupně však ztrácela na své účinnosti a podnětnosti. Již získané poznatky, dovednosti byly často upevňovány a prověřovány naučnými, didaktizujícími způsoby, s nízkou efektivitou. Rezervy byly v neúměrném posilování závislosti dětí při rozhodování na dospělých. Hodnocení dětí v průběhu sledovaných činností probíhalo taktně a nenásilně. Hodnotící projevy směrem k dětem byly vždy zaměřeny kladně, s oceněním snahy či pokroku.

Vzájemná komunikace ve všech třídách byla většinou založena na respektování a důvěře. Všechny pedagogické pracovnice se k dětem chovaly vlídně a laskavě, což příznivě ovlivňovalo psychosociální podmínky vzdělávací činnosti. Dohodnutá pravidla jednání a chování byla dětmi akceptována, jejich reakce působily přirozeně. Mezi dětmi nebyly pozorovány konflikty, či prvky agresivního chování. Verbální projev učitelek však nebyl optimálně vyvážen. Převažovalo slovní vedení a poměrně výrazná dominantní role učitelek.

Spontánní činnosti

V průběhu orientační inspekce byly herní aktivity sledovány pouze ve třech třídách, ve kterých bylo vytvořeno velmi podnětné prostředí pro námětové hry a spontánní činnosti. Hry dětí se rozvíjely klidně a radostně. V jejich vývoji byla patrná vysoká úroveň námětových a tvořivých her, vzájemná spolupráce a komunikace dětí, tvořivost a nápaditost. Učitelky vstupovaly do aktivit dětí nenásilně a respektovaly jejich potřeby a zájmy. Laskavý a optimistický přístup učitelek navozoval příznivou atmosféru pro kvalitně rozvinuté herní aktivity.

Ve zbývajících třídách bylo zaznamenáno nežádoucí zkracování spontánních herních činností ve prospěch řízených a ve 4. třídě spíše direktivní než plynulý přechod mezi oběma typy činností.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita sledovaných řízených aktivit v jednotlivých třídách měla rozdílnou úroveň, přestože má mateřská škola pro svoji činnost velmi dobré personální a materiální podmínky. Kritéria velmi dobré úrovně splňovala ve všech sledovaných oblastech pouze vzdělávací práce ve 3. třídě. V ostatních třídách byla úroveň hodnocena v rozsahu od nadprůměrné až po pouze vyhovující. Plánování výchovně vzdělávací činnosti je prováděno na průměrné úrovni. Tím, že nesplňuje podmínky současného projektování v mateřské škole, ovlivňuje negativním způsobem volbu organizace, metod a forem vzdělávací práce. V pedagogickém procesu při řízených činnostech tak setrvávají konzervativní a rutinní přístupy učitelek, na úkor progresivních vzdělávacích postupů. Účinnost motivace a způsob komunikace byla inspekcí hodnocena jako velmi dobrá.

Sledované spontánní aktivity měly velmi dobrou úroveň.

Celkově byla kvalita vzdělávací činnosti realizována na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vytvořená koncepce rozvoje školy se orientuje na dva základní dlouhodobé cíle, které jsou stanoveny obecně a vycházejí z podmínek běžné mateřské školy. Konkrétní zpracování je následně provedeno v jednotlivých ročních plánech. Hodnocení činnosti loňského projektu „Z pohádky do pohádky“, které je součástí Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 1999/2000, popisuje úspěšnou realizaci stanoveného koncepčního cíle, avšak bez hlubšího analytického rozboru. V tomto školním roce je roční projekt námětově zaměřen na zdravý životní styl - „Fit rodina“. V projektu jsou rozpracovány dílčí úkoly jednotlivých výchovně vzdělávacích oblastí s ohledem na všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Prostředky realizace nejsou vymezeny. Oblast, konkrétně zaměřená na zkvalitňování tělesné výchovy s uplatňováním různých organizačních forem, je naplánovaná podrobně včetně prostředků a daných termínů. Součástí ročního plánu jsou přehledně zpracované dílčí plány pro další oblasti chodu školy (spolupráce s institucemi, řízení a kontrola, materiálně-technická oblast atd.). Koncepční záměry byly pedagogickým sborem přijaty dne 28. srpna 2000.

Plánování je ředitelkou pojato jako ucelený systém v jednotlivých oblastech práce předškolního zařízení. Je realizováno na velmi dobré úrovni.

Organizování

Systém řízení mateřské školy je stanoven. Ředitelkou jsou určeny kompetence jednotlivých zaměstnanců. Vnitřní a organizační řád má velmi dobrou vypovídací hodnotu a postihuje práva a povinnosti nejen zaměstnanců, ale i rodičů. Stanovená organizační struktura umožňuje funkční řízení mateřské školy. Informace směrem k rodičům jsou zveřejňovány na nástěnkách v šatnách a seznamují je s týdenními úkoly výchovně vzdělávací činnosti, s články zabývajícími se školní zralostí a s akcemi připravovanými školou. Osobní kontakt s rodiči je zajišťován denně při předávání dětí ve třídách. Společná jednání s rodiči probíhají 1x ročně na třídních schůzkách a v průběhu školního roku při plánovaných mimoškolních aktivitách. Na veřejnosti se škola prezentuje výstavkami výtvarných prací a výrobků, dnem otevřených dveří v době

zápisu do mateřské školy a veřejnými vystoupeními. Zpětnou vazbu si ředitelka snaží zajistit prostřednictvím anonymních anket směrem k rodičům, učitelkám a ke školní jídelně. Informace uvnitř zařízení jsou předávány osobním kontaktem ředitelky se zaměstnanci školy a dalšími formami (školním telefonem, sešitem „oběžník“, nabídkou nových učebních pomůcek a hraček - „modrý košík“, operativními poradami, pedagogickými radami a provozními poradami). Zápisy z pedagogických rad jsou stručné, převažují organizační záležitosti nad pedagogickými.

Škola organizuje v průběhu školního roku bohatou nabídku akcí nad rámec standardní výchovně vzdělávací práce. Těmito akcemi vhodně podporuje spolupráci s ostatními subjekty města (DDM, MŠ, ZŠ, knihovnou, rodiči - odborné přednášky atd.). Pro rozvoj zájmových aktivit nabízí dětem 1x týdně účast v zájmových kroužcích zaměřených na pěvecké činnosti a seznamování se s německým jazykem. V této oblasti je zajištěna návaznost výuky německého jazyka v 1. třídě. Zájmové aktivity jsou organizovány v ranních hodinách. V průběhu orientační inspekce byly velmi nevhodně po těchto řízených zájmových aktivitách realizovány další řízené aktivity s obdobným obsahem. Tím byl dětem neopodstatněně ubrán časový prostor pro spontánní pohyb a hry.

Dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Drobné nedostatky v jejím vedení byly s ředitelkou během inspekční činnosti projednány. Administrativní úroveň vyplnění některé povinné dokumentace nemá odpovídající úroveň. Při kontrole evidenčních listů a přihlášek do mateřské školy se nepodařilo u několika zapsaných dětí doložit lékařské vyjádření o jejich zdravotním stavu před nástupem do mateřské školy a podpisy rodičů. Tímto nebylo zabezpečeno řádné vyplňování povinné dokumentace. Ředitelka se tak rovněž vystavila nebezpečí, že rozhodla o přijetí dítěte, o kterém neměla potřebné základní informace. Dále ředitelka stanovila výjimku z počtu dětí ve třídě, ale bez konkrétního vymezení, o kolik bude daný počet dětí navýšen.

V průběhu orientační inspekce však bylo shledáno nedodržení některých obecně závazných právních předpisů.

Při kontrole vedené dokumentace integrovaných dětí bylo zjištěno, že tyto děti byly vykázány ve statistickém výkaze bez vypracovaného posudku speciálního pedagogického centra či pedagogicko-psychologické poradny. Odborná zpráva logopedky, která je ve škole k dispozici, neuvádí druh ani stupeň postižení. Při vykazování zdravotně postižených dětí nesplnila ředitelka podmínky Metodického pokynu MŠMT ČR k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení čj. 18996/97-22 a porušila tím § 5 odst. (3) vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách. Obě děti byly ředitelkou neoprávněně zařazeny do třídy, ve které je zapsáno celkem 24 dětí. Tím došlo k výraznému porušení § 4 odst. (4) písm. b) vyhlášky č 35/ 1992 Sb., o mateřských školách.

Důvěrné informace nejsou adekvátně chráněny před jejich zneužitím. Zprávy z psychologických vyšetření dětí, označené jako důvěrné, byly v době orientační inspekce volně uloženy v neuzamčených zásuvkách ve třídě a byly tak snadno dostupnými k neoprávněnému či nahodilému přístupu k osobním údajům. Tímto došlo k porušení §13 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

Právní povědomí ředitelky v oblasti obecně závazných právních předpisů není z výše uvedených důvodů dostačující.

Funkčnost a kvalita organizačního uspořádání předškolního zařízení a informačních systémů vykazuje pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Vedení a motivování pracovníků

Svým vedením, motivováním a hodnocením zaměstnanců sleduje ředitelka především zformování vztahů vstřícnosti, vzájemné spolupráce na pracovišti a vytváření pozitivní image mateřské školy na veřejnosti. Pro školu zajišťuje dostatečné množství vhodné odborné literatury, nových učebních pomůcek a hraček. Aktivně se zúčastňuje různých seminářů, zaměřených především na manažerské dovednosti. Podporuje další vzdělávání učitelek a vytváří jim k tomuto účelu adekvátní podmínky. Z přehledu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní rok 99/00 a 00/01 je patrné, že se jej účastní všechny učitelky. V minulém školním roce se zúčastnily celkem 22 vzdělávacích akcí. V letošním školním roce je opět velký zájem o nabízené vzdělávací semináře. Při hodnocení svých zaměstnanců vychází ředitelka z velmi dobře stanovených kritérií, které využívá k motivaci a oceňování kvality práce.

Systém vedení a motivování pracovníků je velmi dobrý. Je dán pozitivním přístupem ředitelky k aktuálním problémům, adekvátním jednáním a schopností pochválit za mimořádnou práci.

Kontrolní mechanismy

Ředitelkou je vytvořen systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře. Vzhledem k tomu, že škola má právní subjektivitu je kromě kontroly vzdělávacího procesu prováděna i řádná kontrola provozu a hospodaření školy. Z těchto výstupů jsou pořizovány záznamy, které postihují druh kontroly a datum provedení. Zápisy o průběhu a výsledcích kontroly jsou vedeny pouze ojedinele, při závažném porušení pracovní povinnosti. Pro hodnocení pedagogického procesu je vytvořen velmi stručný plán kontrolní a hospitační činnosti, který se orientuje na 4 základní oblasti. Stanovené cíle jsou obecné a jen částečně vycházejí z vymezených cílových úkolů koncepce. V předložených hospitačních záznamech převažuje popis a pozitivní hodnocení. Závěry z hospitačí se zaměřují více na projevy dětí a jejich výsledky, než na hodnocení odborné pedagogické práce. Z jejich obsahu není zřetelné metodické vedení učitelek. Výsledky hospitační činnosti jsou pro ředitelku jedním ze základních kritérií pro stanovení nenárokových složek platu. Vzhledem k převažujícím pozitivním zjištěním je diferenciací těchto složek minimální. Rovněž v průběhu pohospitačních rozhovorů byla patrná nedostatečná zkušenost ředitelky v oblasti metodického vedení a schopnosti jasně a zřetelně vymezit nejen pozitiva, ale i negativa v pedagogické činnosti hospitované učitelky.

Kontrolní a hospitační činnost je realizována na průměrné úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka se odpovídajícím způsobem orientuje v problematice zabezpečení provozu mateřské školy s právní subjektivitou. Řízení mateřské školy ovšem nemá ve sledovaných oblastech jednotnou úroveň. Ředitelka je úspěšná v oblasti plánování, vedení a motivování zaměstnanců a částečně v organizaci chodu školy. Rezervy však byly zjištěny ve znalostech a orientaci v základní školské legislativě, v metodickém vedení učitelek a důsledné hospitační činnosti.

Kvalita řízení je průměrná.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou vzhledem k účelu jejich poskytnutí využívány efektivně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení s účinností od 1. 10. 2000 čj. 1771/2000
- Zřizovací listina schválena dne 20. 11. 1995 bez čj.
- Jmenování do funkce ze dne 30. 11. 1995 s účinností od 1. 12. 1997 čj. škol/2294/1995
- Potvrzení ve funkci ze dne 27. 5. 1997 čj. škol/864/97
- Výkaz o mateřských školách ke dni 30. září 2000
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Roční plán 2000-2001
- Přehled dalšího vzdělávání učitelek
- Organizační řád
- Vnitřní řád
- Režim dne na třídách
- Organizace přímé výchovné práce
- Pracovní náplně zaměstnanců, stanovení pracovní doby
- Personální dokumentace
- Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti
- Zápisy z pedagogických rad a provozních porad
- Evidenční listy, přihlášky dětí do MŠ, přehled docházky dětí, Přehled výchovné práce a týdenní plány ve všech třídách
- Dokumentace integrovaných dětí

ZÁVĚR

Mateřská škola poskytuje dětem pravidelnou výchovně vzdělávací péči. Celkově průměrnou úroveň vzdělávací činnosti negativně ovlivnila její rozdílná kvalita v jednotlivých třídách. Při průběhu řízených činností nebyl ze strany všech učitelek kladen dostatečný důraz na prožitkové a interaktivní učení, probíhající v menších skupinách či individuálně. Jejich trvání nebylo adekvátně přizpůsobeno soustředěnosti a zájmu dětí. Tato zjištění jsou v rozporu s hlavními záměry stanovené koncepce mateřské školy.

Ředitelka má evidentní snahu orientovat se v prioritách školského managementu a současné předškolní výchovy. Pro bezproblémový chod zařízení vytváří nadprůměrné podmínky a svoji pozornost zaměřuje na velmi dobrou prezentaci školy na veřejnosti. Podcenění významu základní školské legislativy a metodického vedení učitelek však významně snižuje celkovou úroveň řízení.

Na základě zjištěných poznatků v průběhu orientační inspekce je činnost mateřské školy hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
Člen týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

V Rokycanech dne 14. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. března 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Pavla Hřebcová	Hřebcová Pavla v. r.

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ PJ, RŠ	2001-04-03	046 38/01-1007
Zřizovatel: Město Přeštice	2001-04-03	046 39/01-1007

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány